

S V Í T Á N Í

Zpravodaj číslo 4 / 2009

salvia

Salvia - Středisko sociálních služeb

Wolkerova alej 18/92 • Svitavy • tel.: 461 535 324

Středisko sociálních služeb Salvia nabízí

Sociální poradenství pro osoby se zdravotním postižením, pro seniory. Pomůžeme Vám s vyplněním žádosti o příspěvek na péči a doručíme ji na městský úřad. Pomůžeme Vám napsat žádost o příspěvek na zakoupení motorového vozidla, žádost o přiznání mimořádných výhod, odvolání proti rozhodnutí o nepřiznání mimořádných výhod, odvolání proti rozhodnutí o odnětí nebo nepřiznání částečného invalidního důchodu, plného důchodu. Sepíšeme s Vámi návrh na platební rozkaz, návrh na rozvod manželství, plnou moc např. při zastupování Vašeho rodinného příslušníka.

Půjčovna kompenzačních pomůcek

Nabízíme Vám k zapůjčení mechanické invalidní vozíky (7,- Kč/den) a chodítka (2,- Kč/den).

Jak se změní invalidní důchody od roku 2010

Tři stupně invalidity budou existovat od 1. ledna 2010. Zavádí je zákon č. 306/2008 Sb., který novelizuje současný zákon o důchodovém pojištění č. 155/1995 Sb. To vše v rámci I. etapy důchodové reformy. Nový právní předpis stanoví, že pojištěnec bude invalidní, jestliže mu kvůli dlouhodobě nepříznivému zdravotnímu stavu poklesne pracovní schopnost nejméně o 35 %. Na míře poklesu bude záviset stupeň invalidity:

- 1. stupeň** se bude týkat lidí, jejichž pracovní schopnost poklesla **nejméně o 35 %, nejvíce však o 49 %**.
- 2. stupeň** bude znamenat pokles pracovní schopnosti **nejméně o 50 %, nejvíce však o 69 %**.
- Nejtěžší, tj. 3. stupeň** invalidity se bude týkat osob, kterým poklesla pracovní schopnost **nejméně o 70 %**.

V souvislosti s třístupňovou invaliditou Ministerstvo práce a sociálních věcí připravilo vyhlášku, která nově stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě. Předpis, který upravuje i posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, nahradí dosavadní vyhlášku č. 284/1995 Sb., včetně příloh č. 2 - 4. Vyhláška č. 359 byla publikována ve Sbírce zákonů 20. října 2009. Vyhláška z roku 1995 už nebyla v souladu s aktuálními poznatky o dopadech zdravotních postižení na pracovní schopnost. Vyplývá to i z odborných podkladů České lékařské společnosti J. E. Purkyně (ČSL JEP). Podle nich prognózu řady dříve nepříznivých stavů zlepšují nové a včasné lékařské metody v oblasti diagnostiky a léčby.

Moderní medicína rovněž zmenšuje negativní důsledky a přispívá ke zlepšení kvality života a ke zvýšení schopnosti pracovního uplatnění. ČSL JEP, v čele s profesorem MUDr. Jaroslavem Blahošem, Dr.Sc., jako garantem odborné problematiky, se posuzováním zdravotního stavu, pracovní schopnosti a funkčních schopností pro jednotlivé okruhy zdravotních postižení detailně zabývala cca 3 roky, využívala přitom aktuální lékařské metody. S výsledky analýz a rozborů tuto přední odborníci seznámili veřejnost v říjnu 2008 a v březnu 2009 v Lékařském domě. A dále také účastníky semináře v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, který se konal letos 9. dubna. Z odborných závěrů lékařských expertů bylo zřejmé, že je třeba pohled na posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti sladit s aktuálními možnostmi moderní medicíny. Poznanky ČSL JEP proto MPSV implementovalo do nové vyhlášky o posuzování invalidity. Tímto mimo jiné zavádí pozitivní přístup k zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti, včetně vymezení zcela mimořádných podmínek pro výdělečnou činnost. Posiluje i právní jistoty posuzovaných pojištěnců, protože stanovuje náležitosti posudku jako výsledku posouzení zdravotního stavu, poklesu pracovní schopnosti a invalidity. Cílem vyhlášky není ušetřit na osobách se zdravotním postižením. Podstatou změny je po cca 15 letech poskytnout klientům systému důchodového pojištění a posudkové službě sociálního zabezpečení moderní právní předpis, který respektuje pokroky v medicíně. Stejně jako není dnes možné diagnostikovat a léčit podle poznatků lékařské vědy z roku 1995, není možné posuzovat zdravotní stav a pracovní schopnost na základě 15 let starých znalostí.

www.mpsv.cz

Jak se změní přídavek na dítě

Přídavek na dítě se zpětně zvýší. A to od 1. července 2009. Rozhodla o tom Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, když v září přehlasovala veto prezidenta republiky a přijala zákon č. 326/2009 Sb., o podpoře hospodářského růstu a sociální stability. Díky změně právního předpisu se přídavek na dítě zvýší o 50 Kč měsíčně. Nově tak bude poté, co právní předpis vyjde ve Sbírce zákonů (což by mělo být 24. září 2009), vyplácen přídavek na dítě ve výši 550 Kč pro dítě do 6 let věku, 660 Kč pro dítě ve věku od 6 do 15 let a 750 Kč pro nezaopatřené dítě ve věku od 15 do 26 let.

Ke stejnému datu, tedy se zpětnou účinností od 1. července 2009, se zvýší také hranice příjmu rozhodná pro nárok na přídavek na dítě. A to z 2,4násobku částky životního minima rodiny na 2,5násobek. V praxi to podle odhadů Ministerstva práce a sociálních věcí znamená, že na přídavek na dítě bude mít nově nárok cca 32 tisíc dětí. Lidem, kteří už přídavek na děti pobírají, se dávka zvýší automaticky, aniž by o to museli žádat. Od úřadů práce také zpětně dostanou doplatek dávky za dobu od 1. července 2009. Lidé, kterým vznikne nárok na přídavek na dítě nově, budou muset o dávku požádat na předepsaném formuláři. Dostupný je na každém úřadu práce a také na integrovaném portálu MPSV v části Formuláře. Podání žádosti není vhodné odkládat. Nárok na výplatu přídávku na děti totiž zaniká uplynutím tří měsíců ode dne, za který dávka náleží. To znamená, že o dávku je možné požádat nejdéle za tři měsíce zpětně, za červenec tak do konce října. Ministerstvo práce a sociálních věcí už poskytlo potřebnou metodickou podporu a informace, jak postupovat, úřadům práce, které přídavek na dítě vyplácejí. Formuláře jsou na webu dostupné už řadu let, jedná se o standardní tiskopis, kterým se o danou dávku žádá.

V roce 2009 se průměrně měsíčně vyplácí cca 653,2 tisíc přídávků na děti. Odhadované letošní výdaje na tyto dávky jsou cca 5,1 miliard Kč. V roce 2008 se průměrně měsíčně vyplácelo cca 887,6 tisíc přídávků na děti, které si vyžádaly celkové výdaje 6,2 miliardy Kč.

www.mpsv.cz

Od ledna 2010 se zvýší zvláštní příspěvek k důchodu

Vláda rozhodla, že se zvýší zvláštní příspěvek k důchodu. A to od ledna 2010. Byla totiž splněna valorizační podmínka, kterou stanovuje zákon č. 357/2005 Sb. Podle něj má vláda zvláštní příspěvek k důchodu zvýšit v případě, že úhrnný index cen v pravidelné veřejné hromadné vnitrostátní železniční a autobusové dopravě, za vnitrostátní telefonní služby a za tuzemské lázeňské nebo rekreační pobyty vzroste aspoň o 5 %. Tento ukazatel dosáhl růstu 6,6 %.

Zvláštní příspěvek k důchodu se zavedl v roce 2005. Je kompenzací za zrušení nebo omezování do té doby poskytovaných zvýhodnění účastníků odboje a osob účastných rehabilitace v oblasti dopravy (slevy z jízdného), telefonních služeb a lázeňských a rekreačních pobytů. Nárok na zvláštní příspěvek k důchodu mají:

- poživatelé starobního nebo invalidního důchodu z českého důchodového pojištění, v případě že mají upravený důchod jako účastníci odboje nebo byli soudně či mimosoudně rehabilitováni a splňují další stanovené podmínky,
- vdovy a vdovci po těchto poživatelích důchodů a poživatelé starobního nebo invalidního důchodu, kteří se zúčastnili povstání v květnu 1945 (a vlastní o tom osvědčení podle zákona č. 357/2005 Sb.).

Zvláštní příspěvek k důchodu je opakovanou pevně stanovenou měsíční částkou vyplácenou spolu s důchodem. Má různou výši v závislosti na tom, zda se jedná o poživatele starobních a invalidních důchodů, kteří se zúčastnili odboje či byli rehabilitováni, nebo zda jde o poživatele vdovských a vdoveckých důchodů po těchto osobách či poživatele starobních a invalidních důchodů účastníků povstání v květnu 1945.

Zvláštní příspěvek se tak podle rozhodnutí vlády ze 16. září 2009 zvýší:

- z 2 500 na 2 676 Kč měsíčně,
- z 1 250 Kč na 1 338 Kč měsíčně.

Zvýšení zvláštního příspěvku k důchodu provedou plátcí důchodů automaticky, tj. bez žádosti a nová částka bude součástí výplaty důchodů v lednu 2010. Zvláštní příspěvek k důchodu není důchodem a platí pro něj jiná pravidla než pro zvyšování důchodů. O důchodech jako takových vláda rozhodla, že se zvyšovat nebudou, protože podmínky pro valorizaci nebyly splněny.

www.mpsv.cz

Kdy se jedná o předčasný starobní důchod

V poslední době se objevily zavádějící informace o předčasných starobních důchodech. Aby bylo jasné, kdy se jedná o tento důchod a jaká pro něj platí pravidla, vydává Ministerstvo práce a sociálních věcí následující informaci: Český důchodový systém rozlišuje tři základní okruhy důchodů – starobní, invalidní a pozůstalostní. Invalidní důchody mohou být buď plné či částečné, pozůstalostními důchody rozumíme důchody vdovské, vdovecké a sirotčí. Zatímco tyto druhy důchodů legislativa výslovně stanovuje, rozdělení starobních důchodů je zvykovou záležitostí. Léty se zažily tři názvy:

1. Tzv. řádné starobní důchody

Jde o důchod, do kterého je možné odejít po dosažení důchodového věku. Jednat se může o „běžný“, tj. obecně platný, důchodový věk nebo o důchodový věk určitých speciálních kategorií, u nichž hraje roli zpravidla doba zvláštního zaměstnání či služebního poměru. Jedním z příkladů nižšího důchodového věku u tzv. řádných starobních důchodů budou důchody některých horníků, které 5. října 2009 schválila vláda. Pro úplnost: přiznat takový důchod lze pouze klientovi, který získal potřebnou dobu pojištění, která činí v současné době 25 let pojištění, ale od roku 2010 se bude postupně prodlužovat až na cílových 35 let pojištění (včetně náhradních dob pojištění), resp. 30 let pojištění (bez náhradních dob pojištění).

2. Tzv. dočasně snížené předčasné starobní důchody

Tento důchod se týká pouze těch lidí, kteří pobírali nepřetržitě alespoň pět let plný invalidní důchod. Ten jim byl před 1. lednem 2007 odebrán a od data odnětí plného invalidního důchodu daným osobám chybělo do důchodového věku maximálně 5 let. Další podmínkou nároku bylo získání 25 let důchodového pojištění. Tento typ předčasného starobního důchodu lze přiznat pouze pojištěnci, který splnil všechny uvedené podmínky nejpozději do 31. prosince 2006.

3. Tzv. trvale snížené předčasné starobní důchody

Platí pro ně stejně jako u řádných starobních důchodů podmínka získání potřebné doby důchodového pojištění, která se bude postupně prodlužovat. Na rozdíl od předchozího typu předčasného starobního důchodu má na trvale snížený předčasný starobní důchod nárok každý, komu do dosažení důchodového věku chybí maximálně tři roky pojištění. Zatímco důchod popsaný ve 2. bodě se po dosažení důchodového věku lidem, kteří ho pobírají, může přepočítat na výši tzv. řádného starobního důchodu (důchodce si musí o úpravu požádat a přepočítaný důchod se mu přizná jen v případě, že je pro něj výhodnější), tento typ starobního důchodu zůstává snížen trvale.

Pro oba typy předčasného starobního důchodu platí, že se procentní výměra důchodu za každých (i započatých) 90 kalendářních dnů, které chybějí do dosažení důchodového věku, snižuje. Rozdíl je v míře snížení. U dočasně sníženého předčasného starobního důchodu se jedná o 1,3 % výpočtového základu, u trvale sníženého je to 0,9 %. Pro úplnost: každý důchod se skládá z tzv. základní a procentní výměry. Zatímco základní výměra je pro všechny důchody stejná a v letošním roce činí 2 170 Kč měsíčně, procentní výměra zjednodušeně řečeno závisí na dobách pojištění a počtu odpracovaných let. U starobního důchodu je aktuální nejnižší procentní výměra 770 Kč měsíčně. Dále platí, že trvale snížený předčasný starobní důchod není možné přiznat zpětně a že se na předčasné starobní důchody vztahují valorizace obdobně jako u jiných typů důchodů. Pokud poživatel jakéhokoliv předčasného starobního důchodu, který ještě nedosáhl důchodového věku, pracuje způsobem a v rozsahu zakládajícím účast na důchodovém pojištění, výplata důchodu mu v danou dobu nenáleží. Důchodce i jeho zaměstnavatel musí tuto informaci nahlásit plátcí důchodu, a to do osmi dnů. Doba výdělečné činnosti se danému člověku finančně zhodnocuje – započítává se mu do doby důchodového pojištění a rovněž se mu zkracuje doba, za kterou mu byla dříve snížena procentní výměra. Počet trvale snížených předčasných důchodů se postupně zvyšuje. Zatímco koncem roku 2001 jich bylo téměř 200 tisíc, v září 2009 se jednalo o 380 tisíc. Nárůst počtu těchto důchodů lze očekávat po dobu cca 30 let od jejich vzniku. Je způsoben specifickým složením této skupiny důchodců, spočívajícím v poměrně malém počtu, na němž se pak výrazně projevuje přibývání nových důchodců a nízký úbytek ovlivněný nižším věkem těchto důchodců. Růst počtu těchto důchodců nelze zaměňovat s růstem odchodů do předčasného důchodu. Statisticky vykazovaný počet trvale snížených předčasných důchodů totiž zahrnuje i důchodce, kteří už důchodového věku dosáhli. Z cca 380 tisíc trvale snížených předčasných důchodů v září 2009 bylo 63 tisíc těch, kteří ještě důchodového věku nedosáhli. Na celkovém počtu starobních důchodů se tak podíleli 3 %.

www.mpsv.cz

Veselé Vánoce a šťastný nový rok 2010 přejí zaměstnanci střediska sociálních služeb Salvia.

Adresa: NIPI v ČR, krajská organizace Pardubického kraje, o. s., středisko sociálních služeb - SALVIA, Wolkerova alej 18/92, 568 02 Svitavy, tel.: 461 535 324 pí. Benešová, Lampárková, Fňukalová <http://www.salvia.cz>. Případné příspěvky zasílejte na výše uvedenou adresu-příspěvky se nevrací. Registrováno u MK ČR E 11729.